

Протягом вересня 2021 року студентами кафедри соціології та соціальної роботи було самостійно розроблено та проведено опитування здобувачів вищої освіти спеціальності 231 «Соціальна робота» щодо якості освітнього процесу. Інструментарій дослідження пройшов апробацію у червні 2021 року в рамках соціологічної практики студентів кафедри соціології та соціальної роботи. Після апробації був затверджений даний варіант анкети, який містить 27 запитань з відкритими, закритими та напіввідкритими формами відповідей. Респондентами даного дослідження стали 43 студенти (87% від загальної кількості) денної та заочної форми навчання ОП «Соціальна робота» бакалаврату.

На перше запитання анкети «Якби вам знову довелося вирішувати питання про вибір навчального закладу, чи обрали б ви УжНУ?» відповіді студентів розподілилися наступним чином:

46,2% на запитання надали відповідь «однозначно так»

46,2% від кількості опитаних надали відповідь «скоріше так»

7,7% - «скоріше ні» (Рис.1)

Отже, рівень задоволення студентів обраним ними навчальним закладом досить високий.

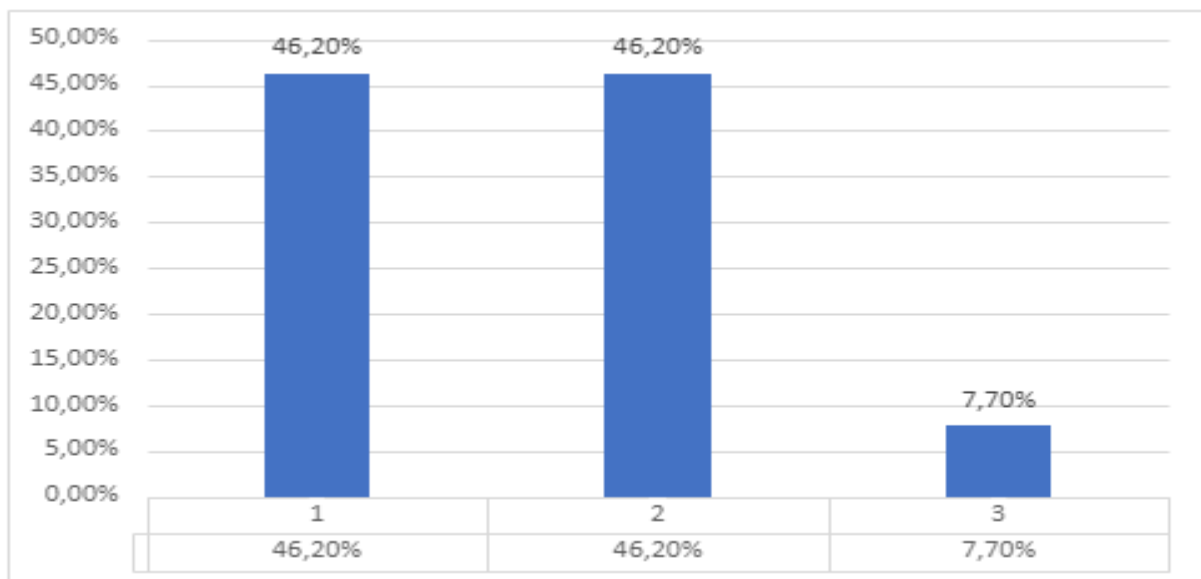

Рис.1 Якби Вам знову довелося вирішувати питання про вибір навчального закладу, чи обрали б Ви знову УжНУ ?

На запитання «Якби Вам знову довелося вирішувати питання про вибір факультету, чи обрали б Ви знову свій факультет?» 54% надали відповідь «однозначно так», 38% - «скоріше так» і тільки 8% - «скоріше ні». (Рис.2) Можна зробити висновок, що більша частина студентів знову обрала б свій факультет для навчання

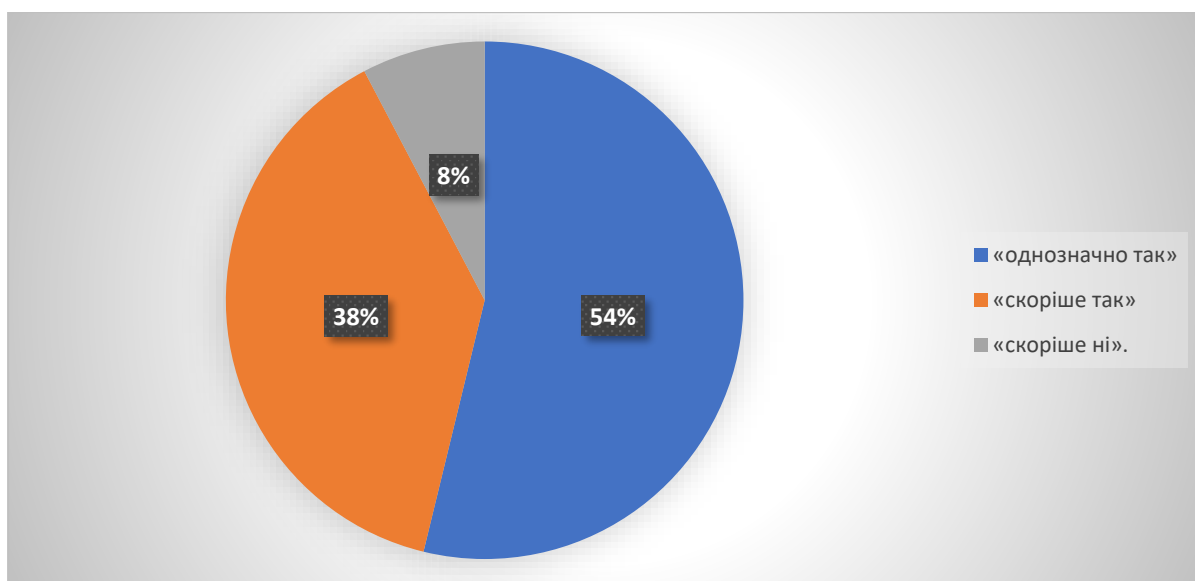

Рис.2.Якби Вам знову довелося вирішувати питання про вибір факультету, чи обрали б Ви знову свій факультет?

На третє запитання Якби Вам знову довелося вирішувати питання про вибір спеціальності, чи обрали б Ви знову свою спеціальність? Студенти дали такі відповіді: 46% від загальної кількості опитаних надали відповідь «однозначно так», 39% - «скоріше так», 15% – «скоріше ні» (Рис. 3). Таким чином, можна зробити висновок, що переважна більшість студентів (85%) задоволена своїм вибором даної спеціальності і лише 15% при повторному виборі спеціальності обрали б іншу

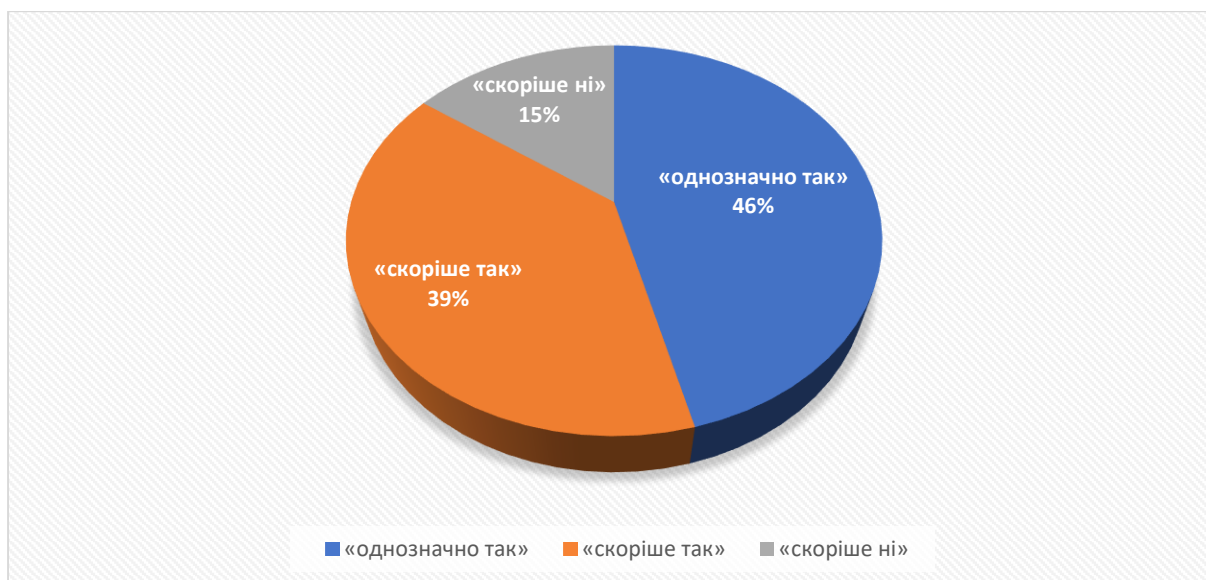

Рис. 3 Якби Вам знову довелося вирішувати питання про вибір спеціальності, чи обрали б Ви знову свою спеціальність?

На питання про залучення студентів до обговорення освітньої програми «Соціальна робота» більше половини 62% відповіли «так», третина 30% відповіли «частково» і лише 8% відповіли «ні», взагалі не залучались до обговорення. (Рис.4)

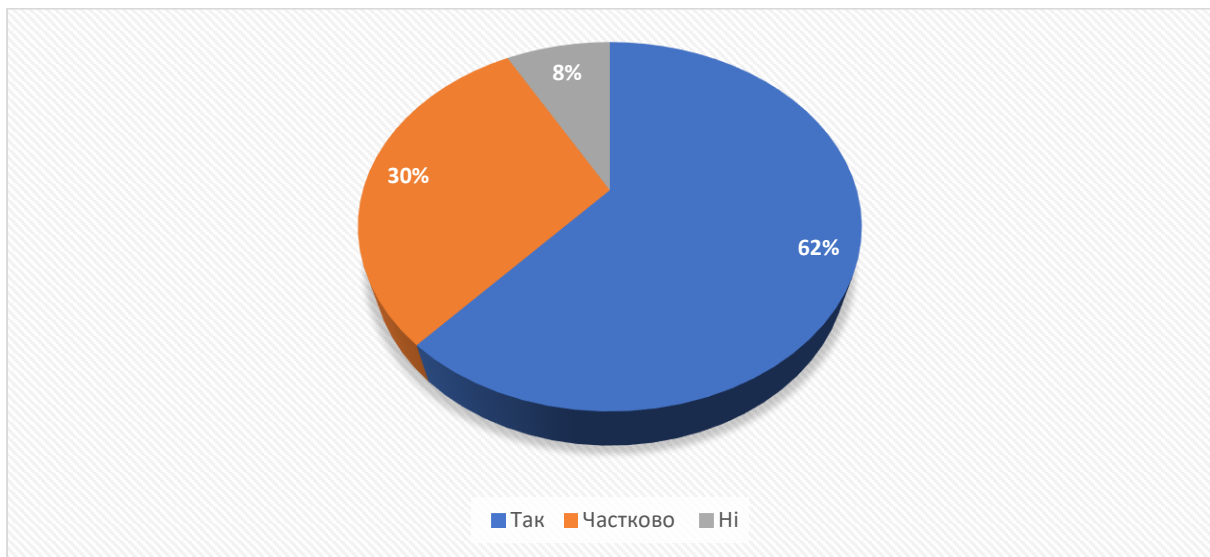

Рис.4 Чи залучали Вас до обговорення освітньої програми?

Більше половини опитаних респондентів - 62% ознайомлені з правилами академічної доброчесності, а більше третини 38% - частково ознайомлені. (Рис.5)

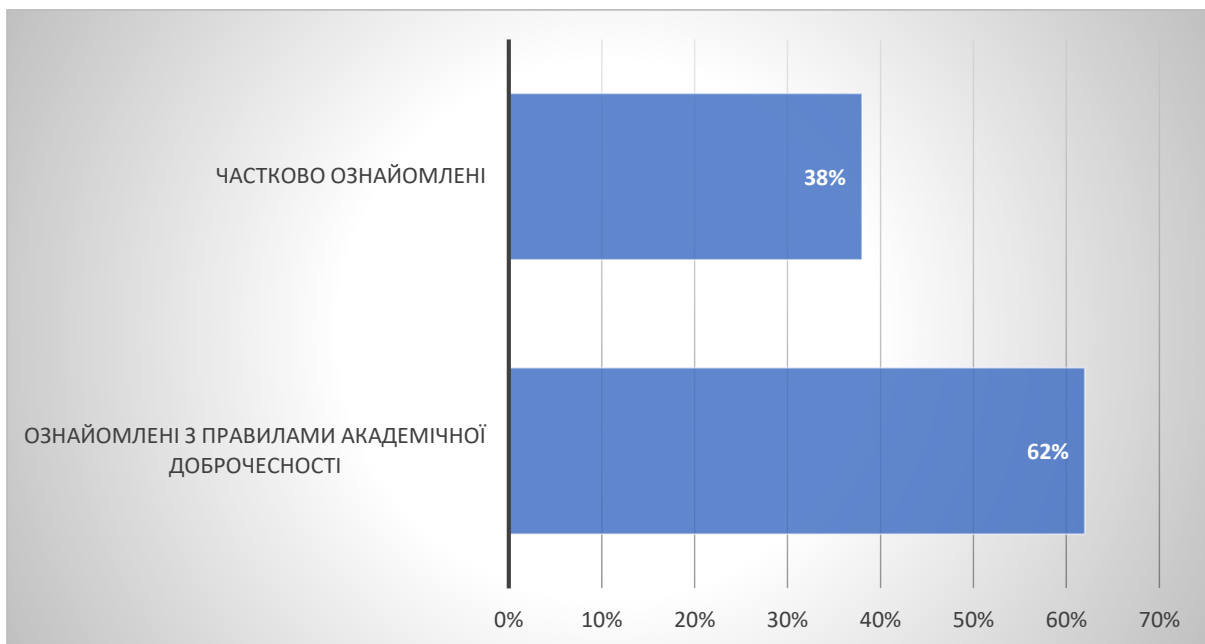

Рис.5 Чи ознайомлені Ви з правилами академічної доброчесності?

Дві треті опитаних респондентів - 77% відповіли, що ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), а 15% частково ознайомлені. І лише 8% взагалі не були ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій. (Рис.6)

Рис.6 Чи ознайомлені Ви з процедурою вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо)?

На запитання *Чи зустрічалися Ви з випадками вимагання неправомірної вигоди викладачами*? всі опитані відповіли, що не зустрічалися з випадками вимагання неправомірної вигоди викладачами.

Так само і на питання *Чи знаєте Ви свої права та обов'язки як учасники освітнього процесу?* всі опитувані відповіли, що знають свої права та обов'язки як учасники освітнього процесу.

Відповіді на запитання *Наскільки Ви задоволені змістом дисциплін за Вашою спеціальністю?* Розподілились наступним чином: 46% відповіли, що задоволені змістом дисциплін за своєю спеціальністю на «5», інші 30,8% відповіли, що задоволені на оцінку «4» і 23,1% - «3». (Рис.6). В підсумку можна зробити висновок, що більшість опитаних задоволені змістом дисциплін за своєю спеціальністю.

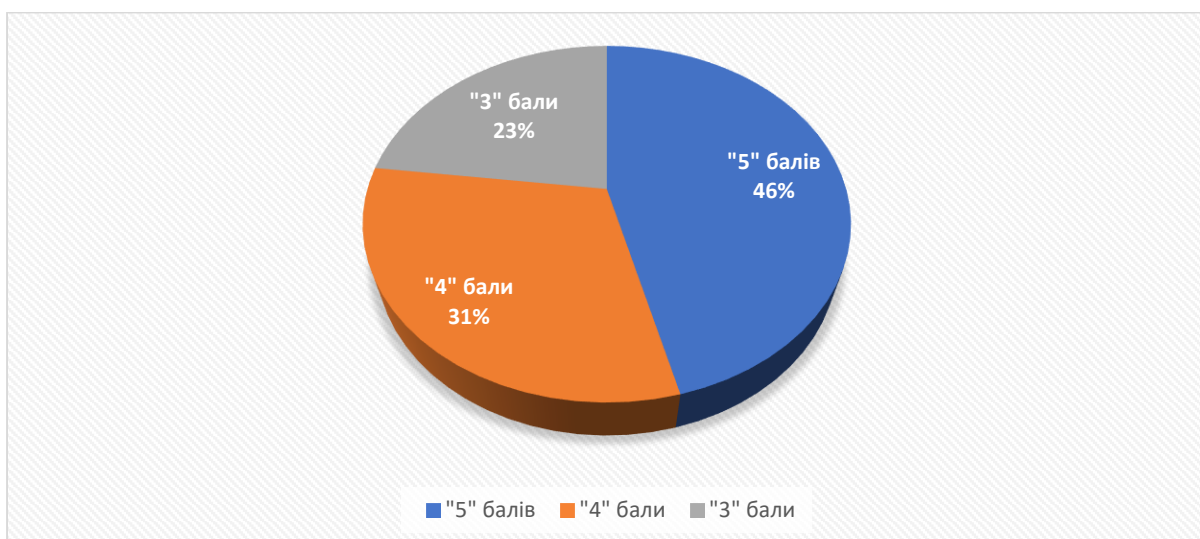

Рис.6 Наскільки Ви задоволені змістом дисциплін за Вашою спеціальністю? Будь ласка, оцініть за п'ятибальною шкалою (1-5), де: «1» – незадовільно, «5» – відмінно

Що до запитання про методи навчання, які використовуються на заняттях з дисциплін за спеціальністю, то тут відповіді розподілились наступним чином: найбільш популярним методом навчання, судячи з отриманих даних, є лекції (92,3%), за ними йдуть індивідуальні навчально-дослідницькі завдання (76,9%), аналіз ситуації (69,2%), дискусії (53,8%), есе та ігрові ситуації (30,8%), тренінги (23,1%) і останню позицію серед методів займають «круглий стіл» та «мозкові атаки» (7,7%). (Рис.7)

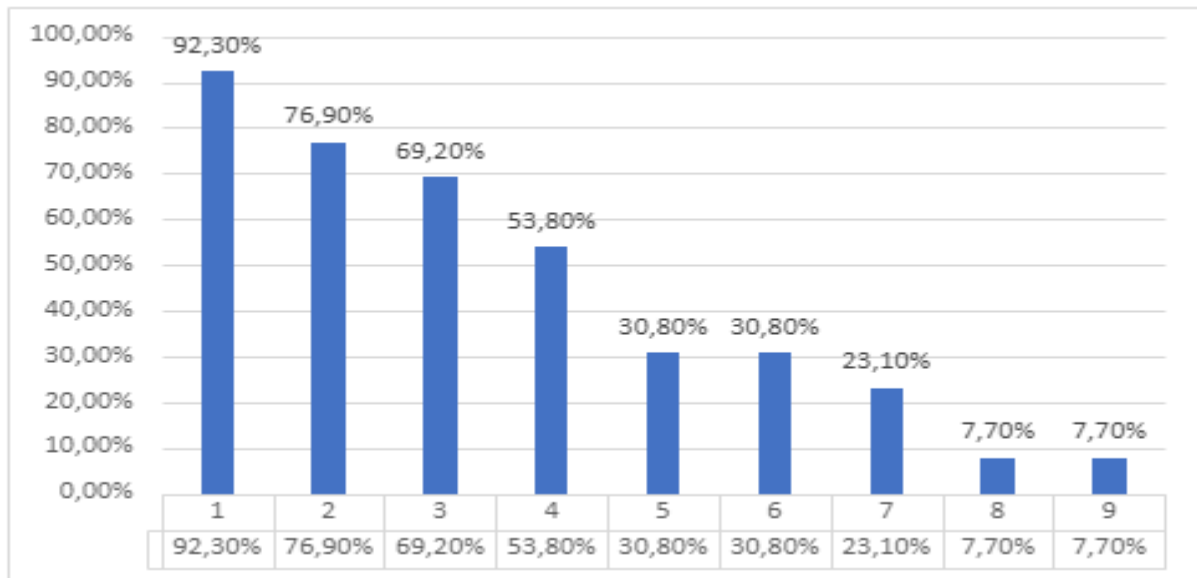

Рис.7 Які з методів навчання використовуються на заняттях з дисциплін за спеціальністю?

На запитання *Чого, на Вашу думку, недостатньо у процесі навчання?* Майже половина опитаних (46,2%) відповіла, що всього достатньо, проте думки решти опитаних розподілились наступним чином: найбільше всього, на думку респондентів, недостатньо у процесі навчання це «можливості набути необхідних умінь під час практики» (38,5%), а також «залучення до навчального процесу практиків» (38,5%) і «можливість набути необхідних умінь під час волонтерства» (7,7%). (Рис.8)

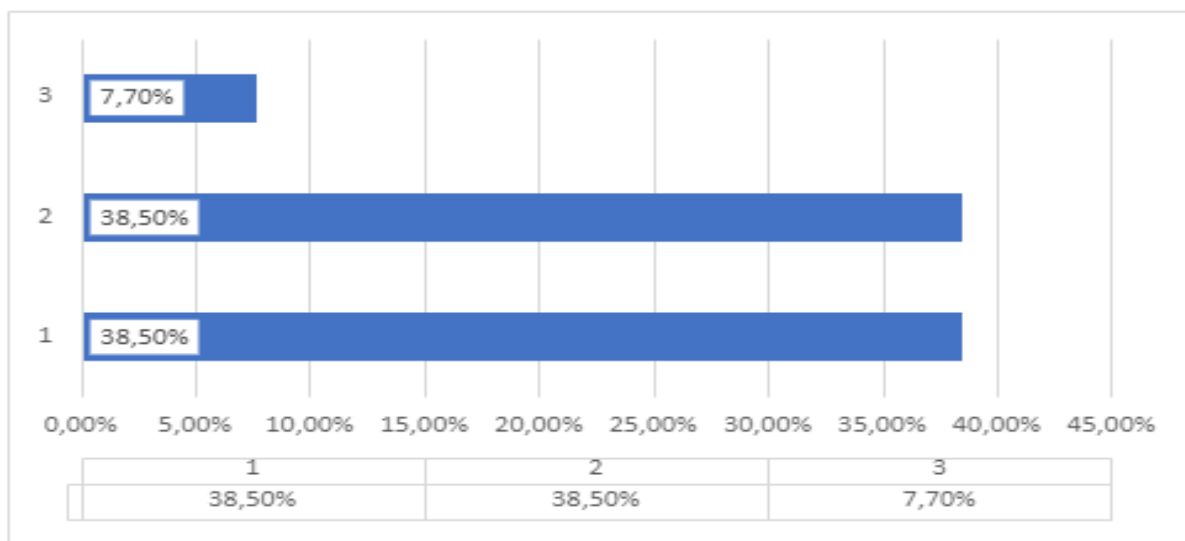

Рис.8. Чого, на Вашу думку, недостатньо у процесі навчання?

Отже, можна зробити висновок, що більшості учасників опитування в процесі опанування даного фаху не вистачає опорних баз практики, де б вони могли набути необхідних умінь та навичок та спеціалістів - практиків, які б могли поділитись зі студентами досвідом та тонкощами своєї роботи.

На запитання *Чи займаєтесь Ви дослідницькою роботою в університеті?* Більшість опитаних респондентів (67%) відповіли, що поки не займаються дослідницькою роботою в університеті, а респонденти, що займаються дослідницькою роботою в університеті виділили свою участь у науково-практичних семінарах (11%), у роботі наукового гуртка (8%), а також публікацію статті у наукових збірниках (10%) та виступи на студентських наукових конференціях (4%). (Рис.9)

Рис.9 Чи займаєтесь Ви дослідницькою роботою в університеті?

Найбільш популярним джерелом інформації, яка застосовується у процесі навчання, виявився інтернет (92,3%), трохи менше – підручники (61,5%), навчально-методичні матеріали (46,2%), розроблені викладачами, довідники, словники, енциклопедії, навчальна література (23,1%) і найменш популярним джерелом є наукові журнали (7,7%). (Рис.10)

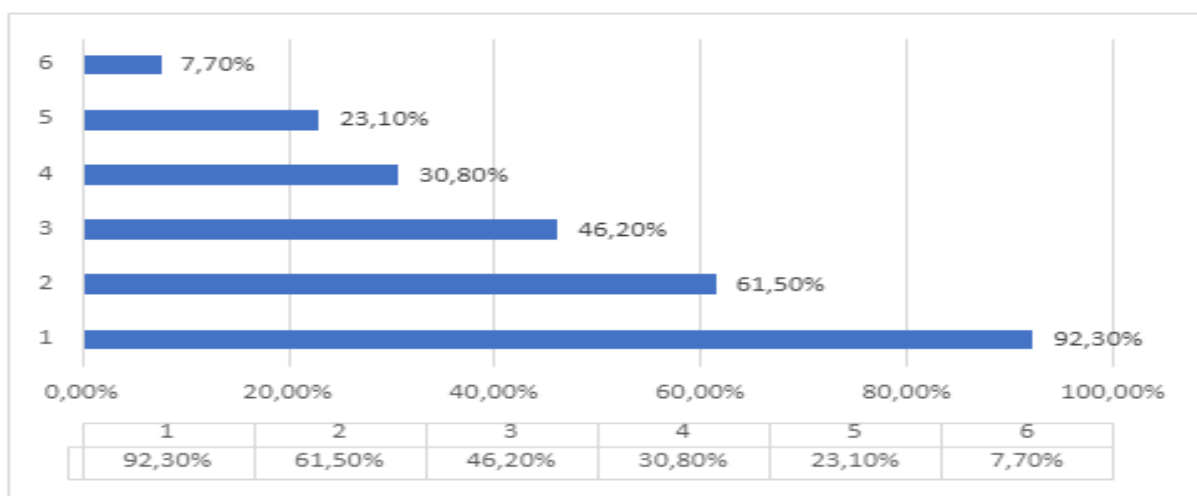

Рис.10 Які джерела інформації Ви систематично використовуєте в навчанні?

На запитання про 5 вагомих для респондентів аспектів навчального процесу відповіді розподілились наступним чином: в трійку найбільш вагомих аспектів потрапили такі: Вільний доступ до комп'ютерів та інтернет-ресурсів в університеті з освітньою метою (76,9%); Обмін студентами з навчальних закладів України та зарубіжних країн (61,5%) Допомога університету випускникам у працевлаштуванні (61,5%). На другому місці респондентами було виділено наступні аспекти навчального процесу, такі як: Наявність програм підготовки, сумісних з європейськими (46,2%) Збільшення кількості дисциплін самостійного вибору(46,2%) Застосування активних методів викладання (38,5%) Залучення студентів до наукових, зокрема прикладних досліджень (38,5%) Збільшення самостійних завдань та, відповідно, зменшення кількості аудиторних занять (30,8%). (Рис.11)

Рис.11 Найбільш вагомі аспекти навчального процесу.А до найменш вагомих аспектів навчального процесу потрапили наступні: Навчання за індивідуальними програмами (23,1%) Участь студентів у розробці навчальних планів та освітніх програм (23,1%) Можливість оцінювати якість викладання кожної дисципліни (15,4%) Можливість переходу на іншу спеціальність, факультет, до іншого навчального закладу (23,1%).

На думку опитаних респондентів, щоб підвищити рівень зацікавленості у навчанні було висловлено наступні припущення: більше практики та практичних занять у навчальному процесі, заохочення студентів через підвищені стипендії або грошові виплати, студентські виїзди на цікаві локації, більше часу на самостійне опрацювання матеріалу, онлайн тести.

На думку респондентів, вони забезпечені навчально-методичними матеріалами на 4 бали (46,2%), що становить більшість, трохи менша кількість студентів оцінює свій рівень забезпеченості на 5 балів (30,8%), і найменша кількість студентів на 3 (15,4%) і 2(7,7) бали. (Рис.12)

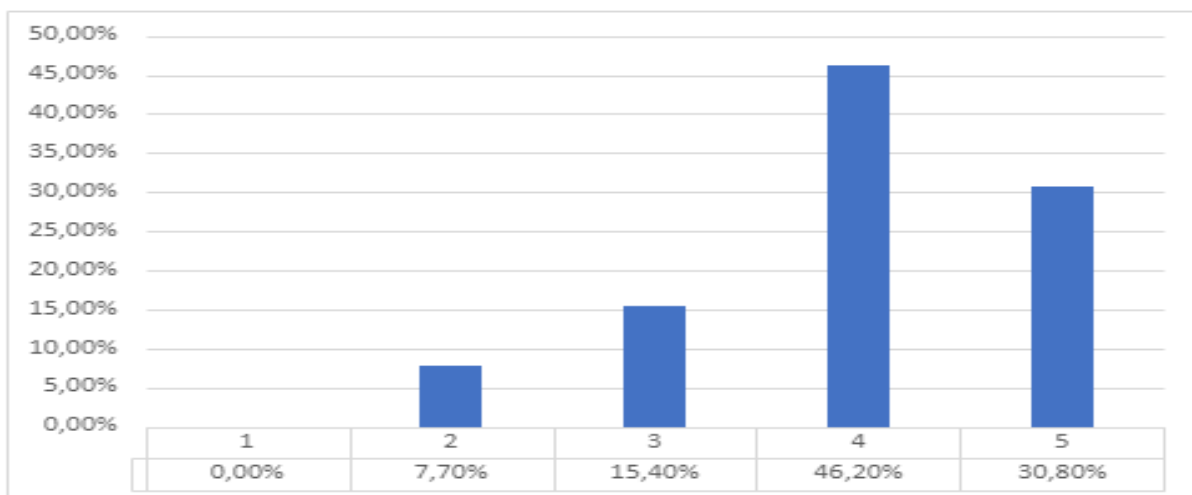

Рис.12 Оцініть рівень забезпечення навчально-методичними матеріалами за 5-ти бальною шкалою

На питання *Оцініть якість матеріально-технічної бази навчального процесу за 5-ти бальною шкалою* респонденти відповіли наступним чином: на 5 і 4 бали по 38,5% респондентів оцінили рівень матеріально-технічної бази навчального процесу, що становить більшість і лише п'ята частина 23,1% респондентів оцінили рівень матеріально-технічної бази навчального процесу на 3 бали. (Рис.13)

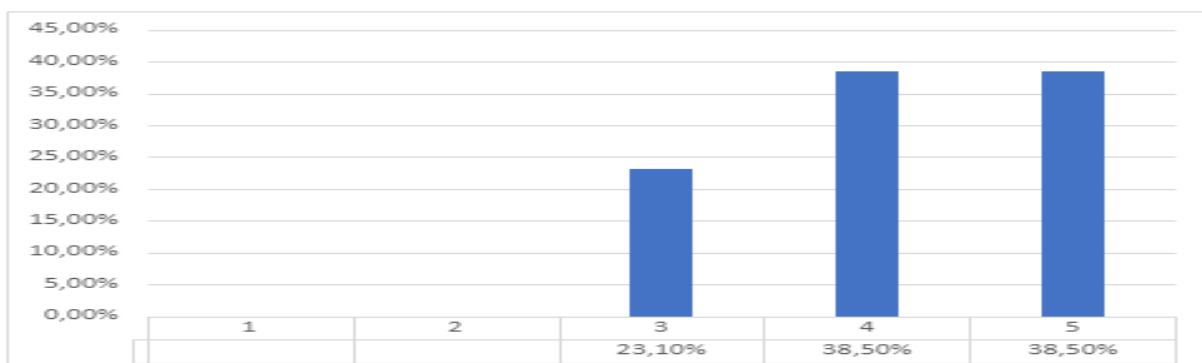

Рис.13 Оцініть якість матеріально-технічної бази навчального процесу за 5-ти бальною шкалою.

Проаналізувавши дані, можна стверджувати, що більшість студентів оцінює умови підготовки до занять в бібліотеці на 5 балів (46,2%), трохи менша кількість на 4 бали (39,1%), а найменша кількість студентів оцінює умови підготовки до занять в бібліотеці на 3 (8,3%) і 2 (6,4%) бали. (Рис.14)

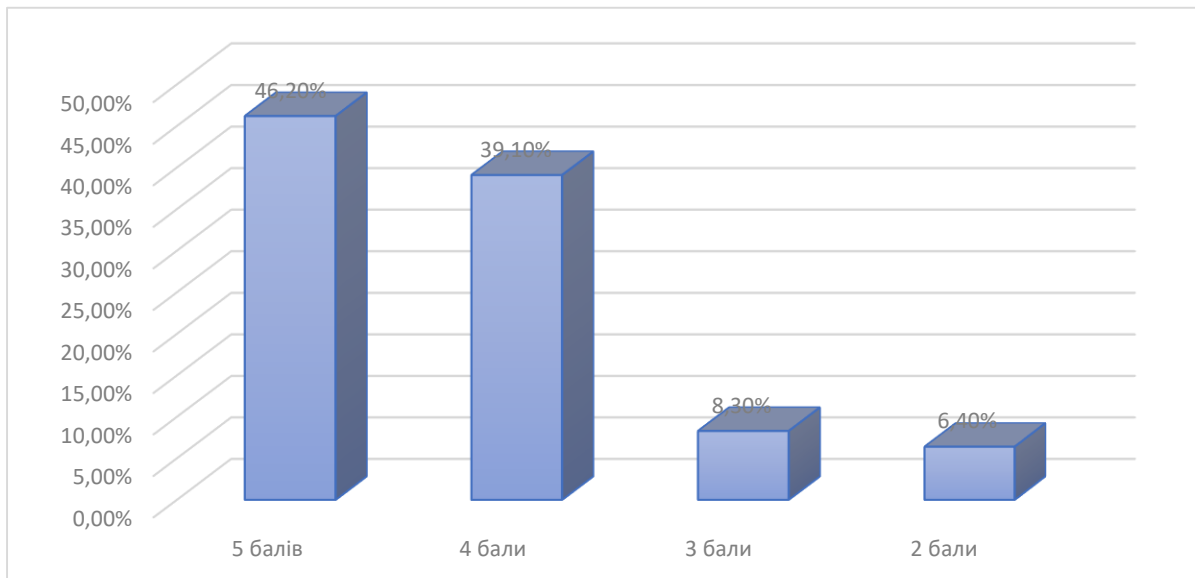

Рис. 14 Оцініть умови підготовки до занять в бібліотеці (в т.ч. забезпеченість комп'ютерами, доступом до мережі Інтернет), за 5-ти бальною шкалою.

Отримавши дані, можна стверджувати, що більшість студентів здатна організувати свою самостійну роботу, що підтверджується 5-ти і 4-ох бальною оцінкою. І тільки 7,7% здатні організувати самостійну роботу на 2 і 3 бали. (Рис.15)

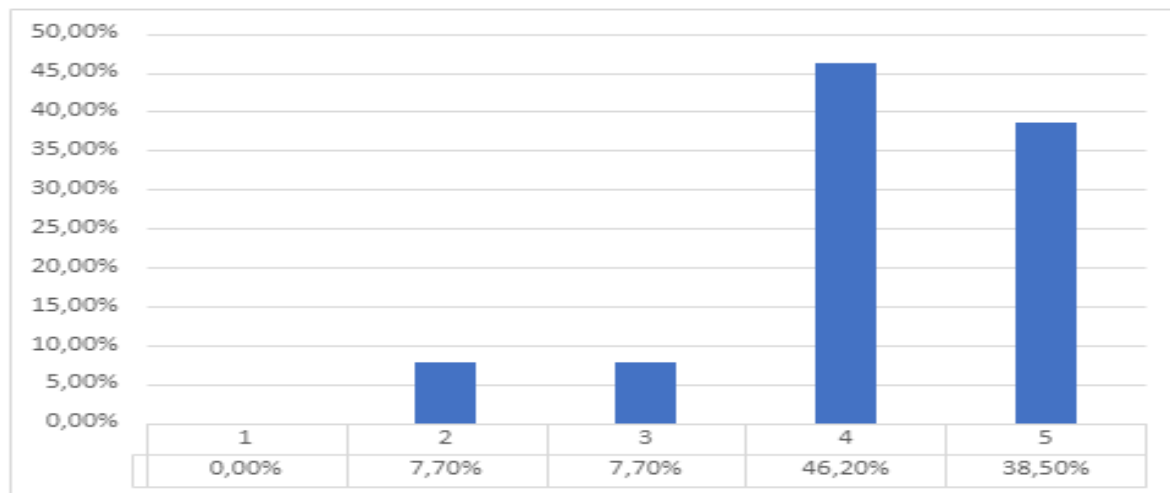

Рис. 15 Оцініть якість організації самостійної роботи за 5-ти бальною шкалою

Позитивно, що 53,8% опитаних респондентів оцінює якість проведення практичної підготовки найвищим балом, а 7,7% - майже найнижчим.

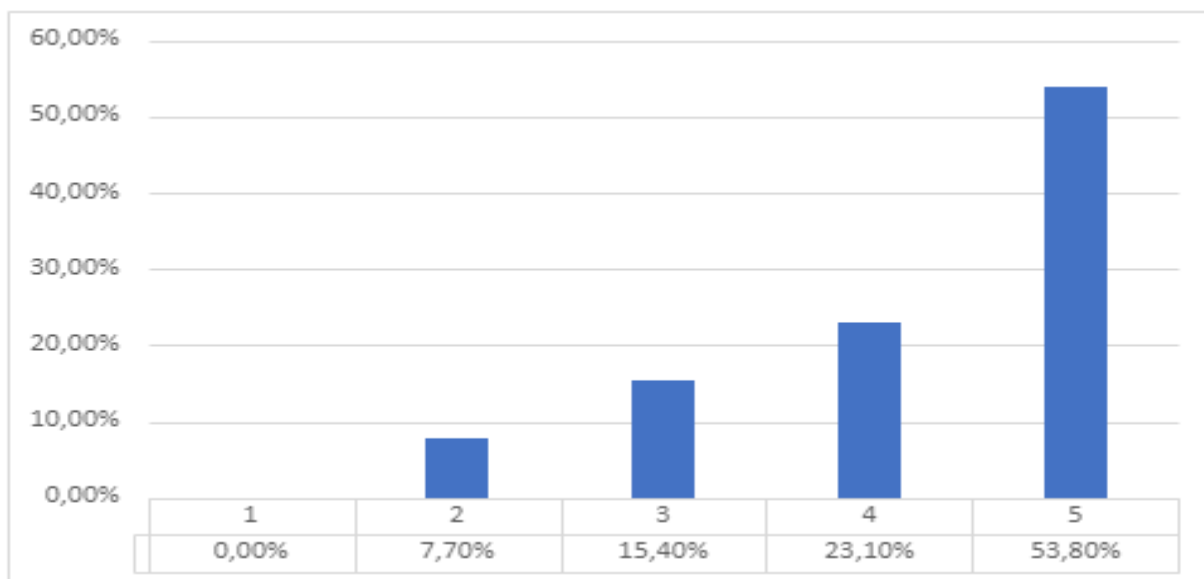

Рис.16 Оцініть якість проведення практики за 5-ти бальною шкалою.

На запитання *Наскільки зрозумілими для Вас є порядок та критерії оцінювання знань?* відповіді розподілились наступним чином: для 54% студентів порядок оцінювання та його критерії є повністю зрозумілими, а для 46% частково зрозумілими. (Рис.17)

Рис.17 Наскільки зрозумілими для Вас є порядок та критерії оцінювання знань?

На запитання *Наскільки зрозумілими для Вас є правила проведення контрольних заходів (модульний контроль, залік, іспит)?* опитані респонденти відповіли наступним чином: для 61% студентів порядок оцінювання та його критерії є повністю зрозумілими і для 39% частково зрозумілими. (Рис.18)

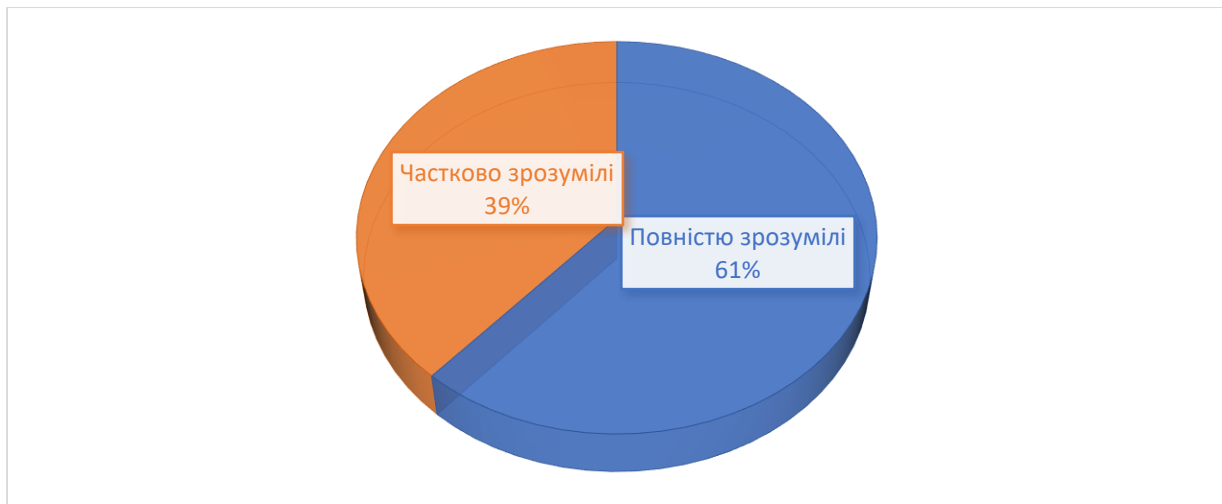

Рис.18 Наскільки зрозумілими для Вас є правила проведення контрольних заходів (модульний контроль, залік, іспит) ?

Що до відповідей на питання *До кого Ви звертаєтесь за допомогою у разі її необхідності в процесі навчання?* то результати розподілились наступним чином: більша частина студентів, судячи з отриманих даних(у 39% випадках), звертається за допомогою у разі її необхідності в процесі навчання до старости групи. Порівню розподілили друге місце куратор та завідувач кафедри по 23% кожний. 8% опитаних звертаються по допомогу до деканату і 7% до викладача, якому довіряють. (Рис.19)

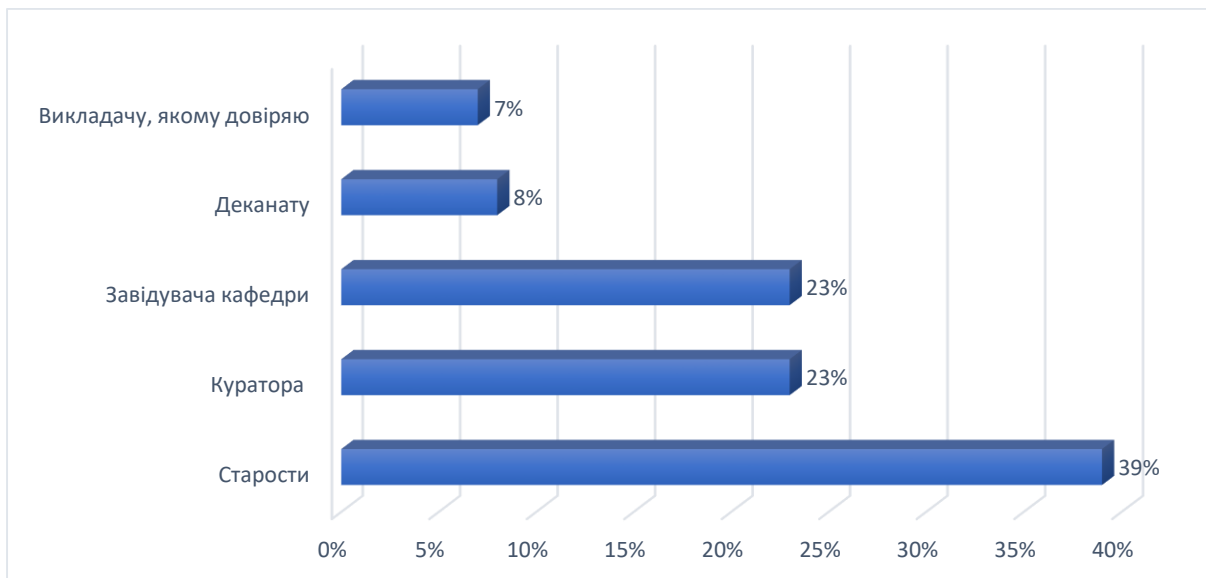

Рис.19 До кого Ви звертаєтесь за допомогою у разі її необхідності в процесі навчання?

З отриманих даних на запитання *Оцініть рівень комунікації між здобувачами вищої освіти та викладачами в університеті* більша частина респондентів обрала «задовільний» 69%, та «високий» 31%, рівні комунікації між здобувачами вищої освіти та викладачами. Рис.20

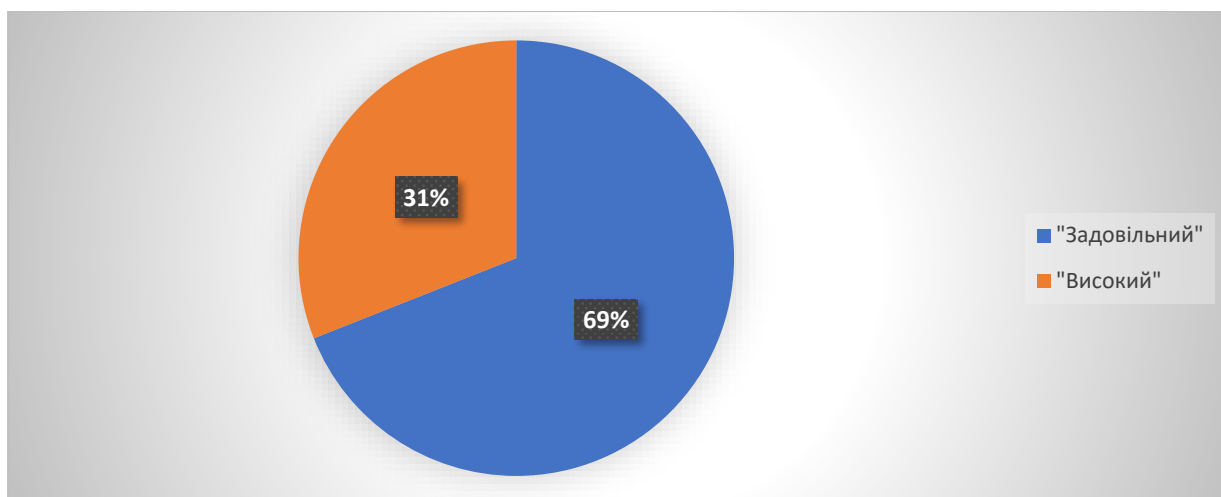

Рис.20 Оцініть рівень комунікації між здобувачами вищої освіти та викладачами в університеті

69,2% учасників опитування «задоволені» психоемоційним кліматом між студентами і викладачами, а 23,1% - «дуже задоволені» і лише 7,7% - «не зовсім задоволений»

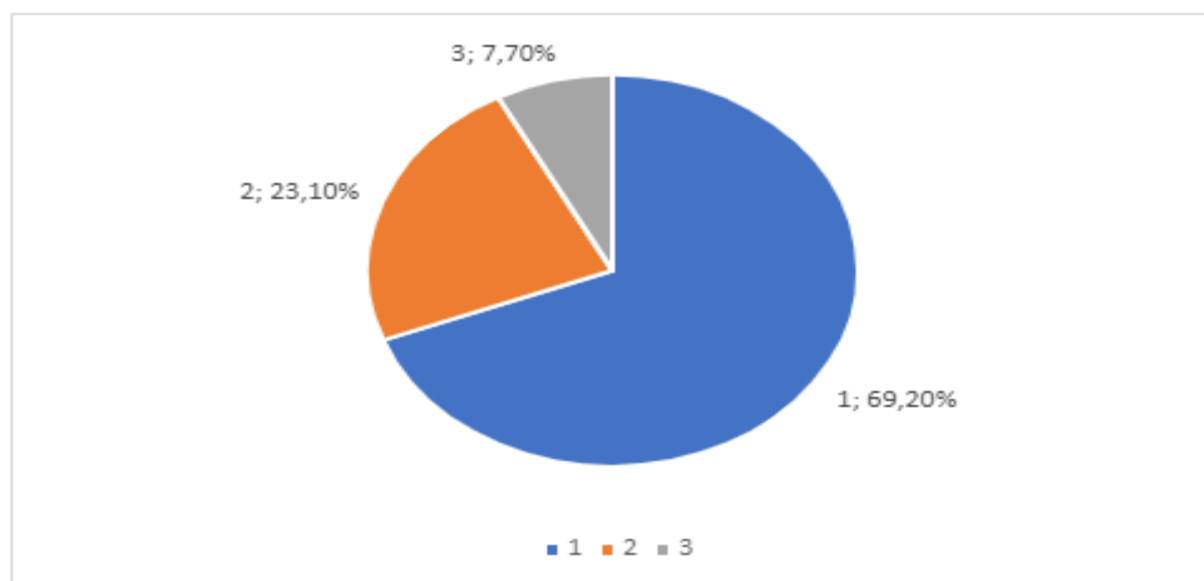

Рис.21 Наскільки Ви задоволені психоемоційним кліматом між студентами та викладачами?

На запитання *Що Ви плануєте робити після закінчення ЗВО?* Відповіді респондентів розподілились наступним чином: 69% опитаних планують працювати за спеціальністю, а 8 % опитаних планують продовжити навчання в магістратурі, 8% планують зайнятися діяльністю, що не потребує глибокої освітньої підготовки, 8% планують працювати за суміжною спеціальністю, 7% планують виїхати за кордон для працевлаштування. (Рис.22)

Рис.22 Що Ви плануєте робити після закінчення ЗВО?

На питання *Чи маєте Ви додатковий заробіток у вільний від навчання час?* Відповіді респондентів розподілились наступним чином: 46% опитаних не підробляють, третина опитаних 31% мають постійну роботу не за профілем одержуваної спеціальності і 23% іноді підробляють, але не за профілем одержуваної спеціальності. (Рис.22)

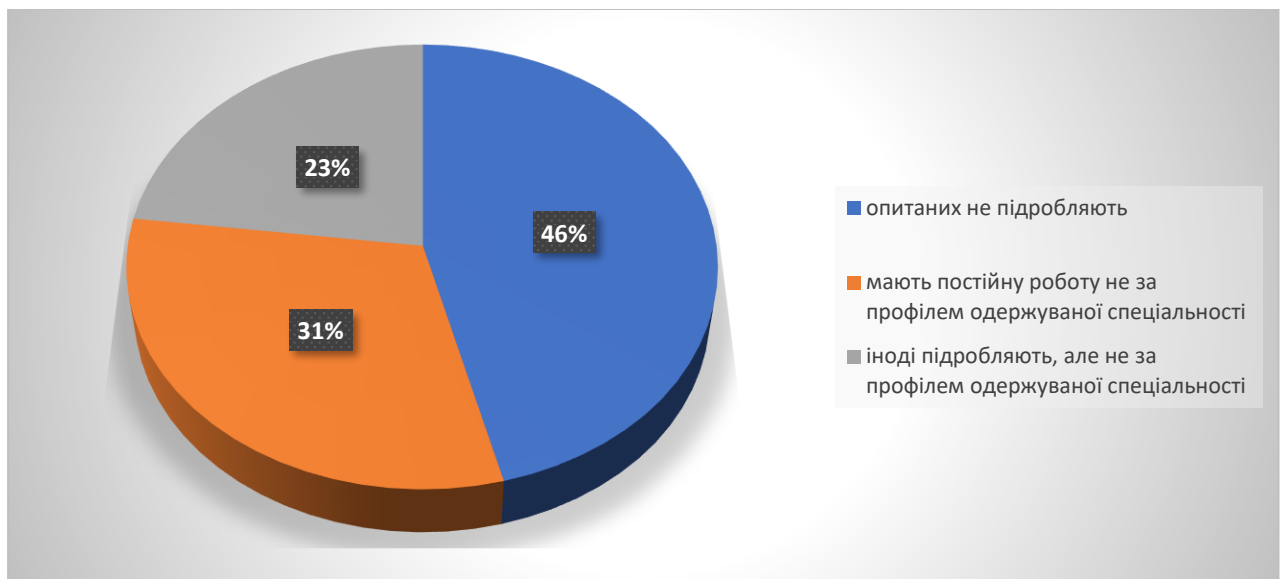

Рис.23 Чи маєте Ви додатковий заробіток у вільний від навчання час?

У пропозиціях та зауваженнях студентів щодо поліпшення навчального процесу знову було виділено більше практичної підготовки та більше запрошувати фахівців соціальної роботи, які мають практичний досвід.